

Evangelii le Kereke

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea beke ena, Bala:

Ba-Gal. 6:1–10, Matt. 18:15–17, 1 Ba-Kor. 10:12, Ba-Roma 15:1, John 13:34, Luka 22:3.

Temana ea Khopolo:

“Ka baka leo, ha re sa na le sebaka, a re etseng bohle hantle, empa haholo ba ntlo ea tumelo” (Ba-Galata 6:10).

Lihoi tse ling tsa etsa qeto ea ho ipolokela meroho e meholo le ho jala e menyenyane e le peo. Ka mora kotulo tse 'maloa tse soabisang, ba fumana hore tlhaho e fokolisitse lijalo tsa bona ho isa botenyeng ba 'mabole. Ka koluoa ena, lihoai tseo tsa ithuta thuto ea bohlokoa ka molao oa bophelo. “Ba ke ke ba sebelisa lintho tse molemo tsa bophelo nakong sa bona e be ba sebelisa masalla ho etsa peo. Molao oa bophelo o ne o boletse hore kotulo e bontša ho jaloa.

“Ka mokhoa o mong, ho jala meroho e menyenyane e ntse e le tloaelo e etsoang. Re nka lintho tse khoho tsa bophelo bakeng sa rōna e be re jala masalla. Re lebelletse hore ka ho sotha melao ea semoea ka bohlanga, boikhantšo ba rōna bo tla putsoa ka ho se ikhantše.”—*International Student Fellowship Newsletter, March 2007.*

Paulose o sebelisa motheo ona ho Ba-Galata 6:1–10. Ho e na le hore litho li “lomane” le “ho jana” (Ba-Gal. 5:15), kereke e lokela ho ba sebaka moo moea o re tataisetsang ho beha ba bang kapele ho rōna. Ka kutloisiso ea hore re pholoso ka mohau ho lokela ho re etsa hore etsa ba kokobetseng le ho mamella le ho ba le kutlolo-bohloko ka moo re amang ba bang.

*Bala thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 23 Loetse.

Ho Tsosa Ba Oeleng

Leha Paulose a na le litebello tse phahamileng tsa bophelo ba Bokreste (Ba-Gal. 5:16), keletso ea hae ho balumeli ho Ba-Galata 6:1 hape e ea thahasellisa. Batho ha ba ea phethahala, le Bakreste ba inehetseng haholo ha se hore ha ba etse liphoso ho hang. Ka se-Gerike, mantsoe a Paulose ho Ba-Galata 5:16 a supa hore o bonela pele boemo bo ka 'nang ba etsahala ka hara kereke ka nako e 'ngoe. Paulose o fa Ba-Galata keletso e tšoarehang ea hore na ba sebetsane joang le maemo a joalo ha a hlaha.

Ke joang Bakreste ba lokelang ho arabela ha molumeli e mong a oela boitšoaronng ba sebe? Ba-Gal. 6:1, Matt. 18:15–17.

Ho una molemo keletsong ea Paulose ho Ba-Galata 6:1, re hloka ho utloisisa hantle boemo boo Paulose a neng ale bona ka kelellong. Sena se potoloha mantsoe a mabeli a sebelisitsoeng halofong ea pele ea polelo. Lentsoe la pele ke ho tsoaso (ESV) kapa ho Hlooa (KJV). Le bolela ho “fumanoa, ho hloloa, kapa ho makatsoa.” Boemo le phapang e nenyane e tsamaeang le lentsoe lena e supa hore Paulose o ne a na le lintlha tse oeli kelellong ea hae. Le supa e seng feela ho Molumeli ea “khaoletsang” molumeli e mong ketsoeng ea tlolo ea molao empa hape le tatello eo ka eona motho a eeng a iphumane a se a hlotsoe ke boitšoaro (sheba Liprov. 5:22) hore tlasa maemo a lokileng ka ho fetisa, a ka be a khethile ho qoba. Khonahalo ea hore tlolo ea molao eo Paulose a buang ka eona ha se ea ka boomo e pakahatsoa ke puo eo a e sebelisang. Lentsoe le tolokiloeng e le “molato” (KJV) kapa “sebe” (NIV), le tsoang lentsoeng la se-Gerike paraptoma, ha le bolele sebe se entsoeng ka boomo empa phoso, ho khopotjoa, kapa khato e fosahetseng. Ea morao e etsa kelello ka leseli la puo ea pejana ea Paulose ka ho “tsamaea” ka Moea. Leha sena se sa fane ka mabaka a ho etsa sebe, ho etsa kelello hore Paulose ha a sebetsane le taba ea sebe sa ka boomo (1 Ba-Kor. 5:1–5).

Karabelo e nepahetseng maemong a joalo ha e ea lokela ho ba kotlo, thohako, kapa ho khaoloa empa ho tsosoa. Lentsoe la se-Gerike le tolokiloeng e le ho “tsosa” ke katartizo 'me le bolela ho “roka” kapa “ho beha hantle.” Testamenteng e Ncha le sebelisitsoe ka ho “roka” matlooa (Matt. 4:21), 'me le hlalosa tšebetso ea ho beha lesapo le robeliheng hamtle e le polelo ea bongaka lingoloeng tsa se-Gerike. Ka tsela e tšoanang ea hore ha re ea lokela ho lahla moena ea oeleng le ho robeha leoto, re litho tsa 'mele oa Kreste re lokela ho bonolo bohle re hlokomela baena le likhahatseli ho Kreste ba ka khoptjoang le ho oela ha re ntse re tsamaea tseleng ea 'muso oa Molimo.

Ho e na le ho kenya tšebetsong Mattheu 18:15–17, hobaneng hangata re bua hampe ka motho eo re mo halefetseng, re lumella khalefo khahlanong le motho e mong, kapa le hona ho rera boiphetso?

Hlokomela Teko

“Nathane a re ho Davida, Motho eo ke uena” (2 Sam. 12:7). Ho tiea ha mantsoe a Paulose ho Ba-Galata 6:1— a ho itebela e se re mohlomong le rōna ra oela molekong—ha a lokela ho tloisoa mahlo. Sesupo sa ho potlaka ho ka mora keletso ea Paulose se ka bonoa ka tsela eo a etsang boipiletso hae ka eona. Lentsoe le tolokiloeng e le “iponele” (KJV) kapa “itlhokomele” (NRSV) le bolelaho “ho shebisisa ka hloko” kapa “ho lekolisisa” (bapisa Ba-Roma 16:17, Ba-Fil. 2:4). Joale, seo Paulose a se bolelang ke hore, “itebele ka hlokolosi” e se re mohlomong sebe hape sa tšoasa u sa lemoha. Ho tiisa tlhokomeliso ena, Paulose o tloha bongateng ba motho oa bobeli (“lona bohle”) karolong ea pele ea Ba-Galata 6:1 ho ea ho motho oa bobeli bonngoeng (“uena”) karolong ea ho qetela ea temana. Ena ha se tlhokomeliso e akaretsang e amang pjutheho kaofela; ke tlhokomeliso ea motho ka mong ea ka hara kereke. Paulose ha a hlalose hantle hore na teko ke ea mofuta ofeng eo ka matla a hlokomelising Ba-Galata khahlanong le eona. Mohlomong o ne a se na tlole e le ’ngoe e khetholohileng kelellong a mpa a hlokomelisa ka kotsi ea ho etsa sebe se tšoanang, ho sa tsotellehe hore na ke sefe, seo ba lekang ho tsosa oena e mong. Ka nako e tšoanang mantsoe a hae ho Ba-Galata 5:26 khahlanong le ho “phephetsana” e bolela hore o ba hlokomelisa khahlanong le ho ikutloa e ka bona ba holile semoeeng ho feta bao ba ba tsosang.

Hobaneng Paulose a hloka ho hlokomelisa Ba-Galata khahlanong le boikbantšo ba semoea? Sheba 1 Ba-Kor. 10:12, Matt. 26:34, 2 Sam. 12:1–7.

Kotsi e ’ngoe e kholo ea leeto la Bokreste boikutlo ba boikbantšo ba semoea bo etsang hore re nahane hore ka tsela e itseng ha re ka ke ra etsa libe tse itseng. Taba e hlapholang ke hore bohle re na le semlo sa boetsalibe—semeo se ho le sa Molimo. Ka hona, ntle le matla a thobelang a Moea oa Molimo, re ka oela sebeng sefe kapa sefe, ha maemo a ne a ka lumela. Ho itseba ho joalo ha seo re leng sona ntle le Krete ho ka re boloka ho oeleng sebeng ho itokafatsa, ’me hape ho ka re fa kutloelo bohloko e kholo ho ba bang ba etsang liphoso.

Ke ka makhetlo a makae u iphumaneng o rohaka ba bang (mohlomong ka pelong ea hao) ka ho etsa libe, tseo ka letsatsi le leng, u neng u le molato oa tsona?

Ho Jarelana Liphahlo (Ba-Gal. 6:2–5)

Ho kenyeletsa ho tsoeng ea oeleng, ke taelo efe e 'ngoe eo Paulose a fanang ka eona ho balumeli ba Galatia? (Ba-Gal. 6:2–5; sheba hape Ba-Roma 15:1, Matt. 7:12).

Lentsoe la se-Gerike le tolokiloeng e le “phahlo” ho Ba-Galata 6:5 ke baros. Le ne le boela boima bo boholo boo motho a neng a lokela ho bonka leeto le le lelele. Ha nako e ntse e tsamaea leha ho le hoalo, la fetoha papiso bakeng sa bothata bofe kapa bofe, joalo ka boima ba mosesetsi oa letsatsing le chesang (Matt. 20:12). Leha boemo ba Paulose ba ho “jarelana liphahlo” bo kenyeletsa boitsoaro bo hlephileng ba balumeli bo boletsoeng temaneng e tllileng pejana, taba ea ho jarelana liphahlo eo anang le eona kelellong e pharalletse haholo. Taelo ea Paulose e senola tsebo tse 'maloa ka bophelo ba Bokreste tse sa lokelang ho tloisoa mahlo holimo.

Ea pele, joalo ka ha Timothea George a bolela, “Bakreste bohle ba na le meroalo. Meroalo ea rōna e ka fapana ka boholo le ka sebopelo le ho fapana ka mofuta le mekhoha ea rōna ea ho phela. Ho ba bang ke moroalo oa teko le litholoana tsa boitsoaro bo hlephileng, joalo ka temaneng ea 1 mona. Ho ba bang e ka ba bokulo ba nama, kapa ba kelello, kapa tlokotsi ea lelapa, kapa ho hloka mosebetsi, kapa tlhaselo ea matemona, kapa lintho tse ling tse ngata; empa ha ho Mokreste eo e leng mokhelo oa moroalo.”—*Galatians*, p. 413.

Ea bobeli, Molimo ha lakatse hore re itjarele moroalo eohle ea rōna re le bang. Ka bomalimabe, re hole le ho thusa batho ba bang ho jara meroalo ea bona ho feta ho batla hore rōna re batle ba bang ho re thusa ho jara meroalo ea rōna. Paulose o khalema boitsoaro bona ba ho ikhona (Ba-Gal. 6:3) e le boikhantšo, ha re hana ho amohela hore le rōna re na le litlhoko le mefokolo. Boikhantšo bo joalo ha re amohe feela matšeliso a ba bang empa hape bo thibela ba bang ho phethahatseng bosebeletsi boo Molimo o ba bilelitseng bona.

Ea ho qetela, Molimo o re biletsa ho jara meroalo ea ba bang hobane ke ka liketso tsa rōna matšeliso a Molimo a bonahalang. Taba ena e theiloe tabeng ea hore kereke ke 'mele oa Krete. Pontšo ea sena ke mantsoe a Paulose, “Empa Molimo, o tšelisang ba kokobetseng, o re tšelisitse ka ho fhila ha Tite” (2 Ba-Kor. 7:6). Hlokomela hore “Matšeliso a Molimo ha a ka a fanoa ho Paulose ka lebaka la thapelo ea hae ea lekunutu le ho lula ho Morena, empa ka ho ba le motsoalle ea tsamaeang le eena le ka le ka litaba tse molemo tseo a li tllisitseng. “Setsoalle sa botho, e leng moo re jarelanang liphahlo, ke karolo ea sepheo ea Molimo bakeng sa batho ba hae.”—John R. W. Stott, *The Message of Galatians*, p. 158.

Ke eng se u thibelang ho batla thuso — boikhohomoso, flotlollo, ho hloka tšepo, boikutlo ba ho ikhona? Haeba u le bohloking, hobaneng u sa batle motho e mong eo u mo tšepang le ho mo kopa ho u jarisa moroalo?

Molao oa Krete (Ba-Gal. 6:2–5)

Paulose o amahanya ho jarelana liphahlo le ho phetha molao oa Krete. O bolela eng ka “molao oa Krete”? Ba-Gal. 5:14, 6:2, John 13:34, Matt. 22:34–40.

Tšebeliso ea Paulose ea polelo “molao oa Krete” (ton nomon tou Christou) ha e hlahle kae kapa kae ka Bibeleng, leha a sebelisa polelo e batlang e tšoana ho 1 Ba-Korinthe 9:21 (ennomos Christou). Ho ikhetha ha polelo ena ho tlisitse botoloki bo bongata bo fapaneng. Ba bang ka phoso ba etsa khang ea hore sena ke bopaki bah ore molao oa Molimo o fanoeng Sinai o nketsoe sebaka ke molao o fapaneng, molao oa Krete. Ba bang ba bolela hore lentsoe molao le bolela motheo o akaretsang (sheba Ba-Roma 7:21), ho bolelang hore ka ho jerela ba bang liphahlo, re latela mohlala oa Jesu. Leha botoloki ba morao bo etsa kelello, maemo le puo e tsoanang le Ba-Galata 5:14 e bolela hore ho “phetha molao oa Krete” ke mokhoa o mong oa supa molao oa boitšoarō ka lerato. Paulose o bontšitse pejana hore lengolong la hae hore molao oa boitšoarō ha o oa ka oa felisoa ke ho tla ha Krete. Ho e na le hoo, molao oa boitšoarō ha o tolokoa ka lerato o tsoela pele ho papala karolo ea bohlokoa bophelong ba Mokreste. Ona ke mohlala o phethahetseng oa seo Jesu a se rutileng nakong ea bosebeletsi ba hae lefatšeng le ho kenngoa tšebetsong bophelong ba hae bohle le ho isa lefung la hae. Ka ho jara melato ea ba bang, ha re latele feela likhatong tsa Jesu, re phetha molao hape.

Taba e ’ngoe e hlahang litemaneng tsena, ke khohlano e bonahalang lipakeng tsa Ba-Galata 6:2 le 6:5. Bothata bona, leha ho le joalo, bo rarolloa ha bobebe ha motho a ka hlokomela hore Paulose o sebelisa mantsoe a mabeli a fapaneng ho hlalosa maemo a mabeli a sa tšoaneng. Joalo ka ha re se re bone, lentsoe phahlo temeneng ea 2 (baros) le supa moroalo o boima o lokeloang ho nkoa sebaka se se telele. Lentsoe phortion temaneng ea 5, leha hole joalo, le supa moroalong oa sekepe, mokotla o jaroang ke lesole, kapa le ngoana ea ka popelong. Leha meroalo ea pele e ka beheloa ka thoko, ea morao e ke ke. ’M’e oa moimana o lokela ho jara ngoana oa hae. Joalo ka ha mohlala ona o bolela, ho na le meroalo e meng eo batho ba ka thusang ho e jara empa e meng ha ho motho e ka re jareleng eona, joalo ka letsoalo le molato, mahlomola, le lefu. Ho tsena re lokela ho itšetleha thusong ea Molimo feela (Matt. 11:28–30).

Leha meroalo e meng o ka fumana thuso ho tsoang bathobg ba bang, e meng u lokela ho e isa ho Morena o le mong. Ke joang u ka ithutang ho nea Morena lintho tseo ka bo uena u ke keng oa li jara?

Ho Jala le ho Kotula (Ba-Gal. 6:6–10)

Ho Ba-Galata 6:7, lentsoe le tolokiloeng e le ho “soenya” (mukterizo) le hlaha mona feela Testamenteng e Ncha, leha hangata le hlaha phetolelong ea se-Gerike ea Testamente ea Khale. Le bolela “ho famola linko ke ho nyonya.” Testamenteng ea Khale le supa ho nyatseng baporofeta ba Molimo (2 Likron. 36:16, Jer. 20:7), hape le sebelisitsoe ha ’ngoe ho hlalosa boitšoaro ba borabele malebana le Molimo (Ezek. 8:17). Ntlha ea Paulose ke hore batho ba ka iphanyetsa Molimo kapa le ho nyelisa melao ea hae, empa ba ke ke ba thetsa Molimo. Ke eena moahloli qetellong, ’me qetellong ba tla lokela ho lefella liketso tsa bona.

Bala Ba-Galata 6:8. Paulose o bolela eng mo? Ke mehlala efe oo u ka e fumanang ka Bibeleng ea batho ba jallang nameng le ba jallang moeeng? (Sheba, ka mohlala, Liketso 5:1–5, Luka 22:3, Dan. 1:8, Matt. 4:1.)

Papiso ea Paulose ka ho jala le ho kotula ha e ea ikhetha. Ke taba ea ’nete ea bophelo e hlhang maeleng a mangata a mehleng ea khale. Se leng bohlokoa leha ho le joalo, ke ka moo Paulose a e sebelisang ho tiisa puo ea hae ea pejana ka nama le Moea. James D. G. Dunn oa ngola, “Sa ha joale se tšoanang ke hore re lokolohile ho khetha, empa ha rea lokoloha ho khetha litholoana tsa khetho ea rōna.”—*Galatians*, p. 330. Leha Molimo kamehla a sa re lopolle litholoaneng tsa libe tsa rōna, ha re ea lokela ho hlola ke masoabi a liqeto tsa rōna tseo re li entseng. Re ka nyakalla hore Molimo o re tšoareitse libe tsa rōna le re nka re le bana ba hae. Re lokela ho sheba menyetla eo re nang le eona ha joale ho jalla lintho tse tla beha kotulo ea leholimo.

Ba-Galatians 6:10, e hlakisa ntlha ea hore “Taba ea Bokreste e ntlha-peli: ea pele ke e akaretsang, ‘Ha re etseng batho bohle hantle’; e ’ngoe ke e khethileng e tobileng, ‘haholo ba ntlo ea thapelo.’ Boipiletso bo akaretsang ba Paulose bo ne bo itšetlehile tabeng ea hore batho bohle moo ba teng ba entsoe ka setšoantšo sa Molimo ’me ba bohlokoa ka pel’a sefahlelo sa hae. Hang ha Bakreste ba lebala taba ena ea mathomo ea tšenolo ea Bibe, ba oetse libeng tse tlamang tsa bochaba, bong, morabe, lihlotšoana, le tse ling tse likete tse fofalitseng moloko oa batho e sa le ho tloha ho Adama le Eva ho fihlela joale.”—Timothy George, *Galatians*, pp. 427, 428.

U oa jala, e ka ba botle kapa bobeng. Ichebe. Ke mofuta ofe oa kotulo oo u tla ho o kotula?

Ho Ithuta Haholoanyane:

“Moea oa Morena o beha bokhopo taolong ea letsoalo. Ha motho a iphahamisetsa ka holimo ho tšusumetso ea Moea, o kotulo litholoana tsa bokhopo. Holima motho ea joalo, moea o nse o theola tšusumetso hanyane ka hanyane ho mo thiba hore a ke a jala peo ho hloka kutlo. Likhalemelo li nse lahla matla hanyane ka hanyane ho eena. Hanyane ka hanyane o lahlehela ke letsoalo la ho tšaba Molimo. O jalla nameng; o tla kotula ho bola. Kotulo ea peo eo a e jetseng ka bo eena, e ea butsoa. O ba le ho rate melao e halalelang ea Molimo. Pelo ea hae eea nama e ba pelo ea lejoe. Ho latola ’nete ho mo tiisa bokhopong. Ke hobane batho ba jetse peo ea bokhopo, moo ho hloka taolo, botloko-tsebe, le bohanyapetsi li bileng teng lefatšeng la lifontoane. “Bohle ba lokela ho ba le kelello malebana le ho potlaka hoo moea o senngoa ka hona. Ha se ka lebaka la taolo eo Molimo o e rometseng khahlanong le motho. Ha a fofatse motho semoeeng. Molimo o fana ka leseli le lekaneng le bopaki ho thusa motho ho khona ho hlalohanya ’nete ho leshano. Empa ha a qobelle motho ho amohela ’nete. O mo tlohela a le bolokolohing ba ho khetha botle kapa ho khetha bokhopo. Ha motho a latola bopaki bo lekaneng bo ka mo tataisetsang ho etseng kahlolo ho ea lehlakoreng le letle, le ho khethoa bokhopo ha ’ngoe, o tla etsa sena kapele lekhetlo la bobeli. Lekhetlong la boraro o tla ba le cheseho ea ho ikhula ho Molimo le ho khetha ho ema ka lehlakoreng la Satane. ‘Me ka tsela ena o tla tsoela pele ho fihlela a tiisoa bokhopong, le ho lumela leshano leo a le lumetseng e le ’nete. Tatolo ea hae e hlalohitse kotulo ea eona (MS 126, 1901).” —Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 1112.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ke mokhoa o utlohalang, ho boleloang hantle ka ho “tsosa” moena e mong ea oelang sebeng?

Ke ka litsela life sebe se entsoeng se amang mokhoa oa ho tsooa? Na poelano e bolela hore tsohle lit la tšoana le pele? Buisanang.

2. Ka ha ho na le meroalo eo batho ba lokelang ho itjarela eona (Ba-Gal. 6:5), ke joang molumeli a laolang hore na ke neng a lokelang ho thusa motho e mong?

3. Kereke ea hao e ha kae malebana le taolo ea Paulose ho Ba-Galata 6? U ka etsa eng uena ho tlisa phapang?

Kakaretso:

Ponahalo ea boteng ba Molimo mahareng a sechaba sa hae ke ha moea oa ho tšoana le Krete I le teng o bonahala ka hara kereke. E ka bonoa ka tsela eo tšoarello le poelano li pharallang kateng ho ba etsang liphoso, le ka moo ba thusanang kateng litekong, le liketsong tse reriloeng tsa mosa e seng mahareng a bona feela empa le bas a lumelang.

